

งานศิลปหัตถกรรมประเภท แกะสลัก - หัวกริช

กริช นับเป็นอารยธรรมแห่งมหาศาสตราภรณ์ มีลักษณะเป็นอาวุธที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของดินแดนแหลมมลายู มีลักษณะปลายเรียวแหลม ใบมีดคดไปมาเป็นลูกคลื่น ส่วนด้ามนิยมแกะสลักเป็นลวดลายที่วิจิตรงดงามหรือประดับด้วยเงิน ทอง หรือทองแดง ทำจากวัสดุต่างๆ เช่น ไม้เนื้อแข็ง งาช้าง หรือเขาสัตว์ ขึ้นรูปด้วยการนำเหล็กมาหลอมกับเปลวไฟแล้วตีขึ้นรูปจนเป็นเนื้อเดียวกัน กริชไม่ใช่เพียงแต่จะเป็นอาวุธประจำกาย แต่ยังเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นชายชาติตรี และฐานะทางสังคม ตลอดจนยศถาบรรดาศักดิ์ รวมทั้งลำดับชั้นในวงศ์ตระกูลของผู้เป็นเจ้าของ กริชถูกจัดอยู่ในเครื่องราชกกุธภัณฑ์ประเภทหนึ่งของพระมหากษัตริย์ และกริชก็ยังเป็นของสำคัญ สามารถใช้แทนตัวเจ้านายผู้มียศศักดิ์ชั้นปกครองในกรณีที่บุคคลท่านนั้นไม่สามารถมาร่วมงานได้ด้วยตนเอง

เอกลักษณ์ที่สะท้อนภูมิปัญญา และทักษะเชิงช่างแห่งด้ามกริช

เอกลักษณ์สำคัญของกริช คือ ความคดเคี้ยวของใบมีด ที่มองดูคล้ายกับเกลียวคลื่น หรือความเรียวบางของใบมีด ซึ่งรูปแบบของตัวกริชนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ

กริชคด เป็นกริชที่มีความคดไปมา โดยความคดเคี้ยวบนตัวกริชนั้นจะแสดงถึงความมีอำนาจของผู้ครอบครอง กริชคดส่วนใหญ่ นิยมทำจำนวนคดเป็นเลขคี่ ตัวด้ามและฝักมักแกะสลักเป็นรูปและลวดลายต่าง ๆ บางด้ามประดับด้วยทอง เงิน หรือทองแดง ขึ้นอยู่กับฐานะผู้เป็นเจ้าของ

กริชอีกประเภทหนึ่ง คือ **กริชใบปรีอ** มีลักษณะใบมีดยาวตรง ส่วนปลายมีลักษณะเรียวและบาง มีสันตรงกลางใบกริช ความยาวของกริชทั้ง 2 ชนิด ขึ้นอยู่กับความเชื่อของผู้ครอบครอง แต่โดยมากแล้วกริชจะมีความยาวประมาณ 6 - 15 นิ้ว

กล่าวกันว่ากริชที่สมบูรณ์นั้น จะมีความแหลมคมประดุจดั่งเขี้ยวเสือ มีความคดประดุจเปลวไฟ อันแสดงถึงความกล้าหาญและมีอำนาจ กริชนั้นถือเป็นอาวุธมงคลสามารถจัดภยันตราย สิ่งเลวร้ายให้ออกห่างจากเจ้าของกริชได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโลหะที่นำมาผสม กรรมวิธี รูปแบบ ลักษณะ ที่ประกอบขึ้นเป็นกริชเล่มนั้น ๆ

กริชคด

กริชใบปรีอ

หัวกริชโบราณ

หัวกริชแบบสงขลาหรือแบบจะนะ

ความเกี่ยวพันระหว่างตัวกริชและหัวกริชนั้น มีความเกี่ยวโยงที่เชื่อมต่อกัน หัวกริช มักจะทำจากงานไม้ โลหะงาช้าง และมีการแกะสลักลวดลายอย่างวิจิตรบรรจง เป็นสัญลักษณ์ที่สื่อถึงความหมายต่าง ๆ หัวกริชแต่ละหัวนั้นจะมีโครงสร้างไม่เหมือนกัน โครงสร้างโดยรวมของหัวกริช แบ่งเป็น 3 ส่วนด้วยกัน คือ หัว ลำตัว และจุก คือองค์ประกอบของหัวกริช หัวกริชที่เป็นที่นิยมในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีอยู่ 2 รูปแบบ จาก 2 พื้นที่ ได้แก่ หัวกริชจะนะหรือสงขลา หัวกริชปัตตานีหรือหัวกริชพังงา โดยหัวกริชทั้ง 2 รูปแบบนี้มีความแตกต่างกัน

กริชเงินบันไดซาระ

หัวกริชแบบสงขลาหรือแบบจะนะ

เอกลักษณ์หัวกริชแบบสงขลาหรือแบบจะนะ จะมีลักษณะปลายจุกจะแหลมไม่ตัด มีการแกะลวดลายเป็นดอกกลายपालาวะ ไม้ที่ใช้ทำหัวกริชส่วนใหญ่เป็นไม้ดอกแก้ว เนื่องจากเนื้อไม้มีความละเอียด คงทน และเป็นไม้มงคล ทั้งนี้ อาจมีการใช้ไม้ชนิดอื่นมาแกะเป็นหัวกริชก็ได้แต่ไม่เป็นที่นิยม

หัวกริชแบบปัตตานี หรือปัตตานี

หัวกริชแบบปัตตานี หรือปัตตานี

หัวกริชแบบปัตตานี หรือปัตตานี

เอกลักษณ์หัวกริชแบบปัตตานี หรือปัตตานี จะมีเครากริชตัวผู้หัวกริชลำตัวหนา ส่วนหัวกริชตัวเมียจะไม่มีเคราลำตัวจะบาง ส่วนลวดลายหัวกริชก็จะมีหลายแบบ ดังตัวอย่างดอกลายหัวกริชแบบมลายูปัตตานี ซึ่งมีรูปแบบ อัตลักษณ์ดังนี้

กริชสกุลช่างปัตตานีที่ยังคงหลงเหลืออยู่ในปัจจุบันมีเพียง 2 สกุล ได้แก่ กริชสกุลรามัน และกริชสกุลพงสตา โดยกริชสกุลรามันนั้นยังคงมีช่างกริชผู้สืบทอดในการทำกริชอยู่ที่ตำบลตะโละพะลอ อำเภอรามันจังหวัดยะลา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นช่างกริชสกุลรามันเกือบสุดท้ายที่หลงเหลืออยู่ในพื้นที่ ในขณะที่สกุลกริชพงสตานี้ปัจจุบันไม่มีผู้สืบทอดการผลิตแล้ว

หัวกริชตามีองง

**อัตลักษณ์เฉพาะของกริชสกุลรามันนั้น
มีอยู่ 3 ลักษณะด้วยกัน ได้แก่**

ใบกริชมีรูปแบบบันไดซาระ

ปีกหรือซาเป ฝักกริช มีความหนา

ตัวฝักมีลักษณะกลมมน

ในขณะที่กริชสกุลพงสตามีลักษณะบอบบาง เข้มซ้อยกว่า ตัวฝักมีลักษณะกลมมนและเล็ก กะทัดรัด หัวกริชที่เป็นนกฟังกะจะมีคอยาวกว่า

หัวกริชในแต่ละแบบสามารถบ่งบอกถึงสถานภาพและชนชั้นของผู้ใช้ได้เป็นอย่างดี หัวกริชสกุลช่างปัตตานีได้มีการแบ่งเป็น 3 วรรณะตามสถานภาพของผู้ใช้ ได้แก่

หัวกริชตามีองง เป็นหัวกริชสำหรับวรรณะกษัตริย์ ผู้ปกครอง หรือคหบดี ลักษณะเด่นของหัวกริชรูปแบบนี้ คือ ลวดลายต้องมีความละเอียด ประณีต ประดับประดาสวยงาม

หัวกริชบอดอกกาลอ เป็นหัวกริชที่บรรดานักรบ แม่ทัพ แม่กอง หรือนักเลงนิยมใช้ ลักษณะเฉพาะของหัวกริชรูปแบบบอดอกกาลอ คือ ดูแล้วน่ากลัว ดุดัน ก้าวร้าว

หัวกริชเดอรอ เป็นหัวกริชที่สามัญชนทั่วไปใช้ หัวกริชมีลักษณะดูแล้วน่าเอ็นดู น่าสงสาร ดอกลายหยาบ บางเล่มไม่มีดอกลาย

ทั้งนี้ ในการรังสรรค์หัวกริชแต่ละหัวช่างผู้ผลิตกริชจะมีสูตรต่าง ๆ อันมีความเชื่อมโยงกับความเชื่อ วิถีและวัฒนธรรมของชาวมลายูหรือมุสลิม

หัวกริชบอดอกกาลอ

หัวกริชเดอรอ

กริชปกป้องราชวัง นาคาซารี

กริชรามัน

กริชรามัน มีความโดดเด่นที่รูปลักษณะของด้ามกริช ซึ่งมองดูผิวเผินจะมีจมูกยาวแหลมคล้ายปากนกกระเต็น รูปลักษณะที่แท้จริงคือ ยักขีในตัวของวัว หรือตัวหนังของวัวที่เคยเข้ามามีอิทธิพลในศิลปกรรมท้องถิ่นของเมืองปัตตานีในอดีต กริชชนิดนี้มีใช้กันตั้งแต่พื้นที่ในจังหวัดสงขลาตอนใต้ลงไป และลักษณะที่โดดเด่นของกริชรามัน ยังต้องมีการแกะสลักหัวกริชด้วยเอกลักษณ์ท้องถิ่นภาคใต้ ใช้ไม้ตามธรรมชาติ มีลวดลายสวยงามทั้งหัวกริช ตัวกริช และด้ามกริช

องค์ประกอบของกริชนั้น จุดสำคัญอยู่ที่หัวกริช หรือด้ามกริช ซึ่งต้องทำจากวัสดุต่าง ๆ เช่น ไม้เนื้อแข็ง งาช้าง เขาสัตว์ หรือหล่อด้วยโลหะ จะนิยมแกะสลักเป็นรูปหัวคน หัวสัตว์ ต่อมาเปลี่ยนเป็นรูปทรงเรขาคณิต การทำหัวกริชรามัน จะไม่ใช่แค่เพียงความสวยงาม แต่ยังมีเรื่องราวต่าง ๆ สอดแทรกอยู่ ทั้งลวดลายที่คนท้องถิ่นเรียกว่า “ดอกสลิละ” ซึ่งนำมาจากกระบวนทำร้ายรำสลิละ (ศิลปะการแสดงพื้นบ้านของชาวไทยมุสลิมภาคใต้)

ลายดอกสลิละที่ด้ามกริชออกแบบขึ้นจากทำร้ายรำ ซึ่งช่างทำกริชที่จะแกะสลักหัวกริชได้ จึงต้องมีความเข้าใจในกระบวนทำร้ายรำทั้งหมด โดยลายแรกเริ่มจากมี 4 ใบ เป็นการร้ายรำเบื้องต้น จากนั้นจะม้วนจนไปจบที่ “ดอกแทง” คือ “ท่าแทงกริช” ซึ่งลักษณะเด่นของดอกแทงนั้น จะต้องเป็นดอกเดี่ยวที่บ้านตรง ก่อนจะขึ้นต้นใหม่ด้วยการม้วนปลายที่เปรียบเสมือนการร้ายรำใน “ท่าไหว้ขอขมา” เรียกว่า ลายขั้นสุดท้าย

กริชรามัน

ส่วนการทำตัวกริชหรือส่วนใบมีดนั้น ตรงโคนกว้าง ส่วนปลายเรียวแหลม มีคมทั้งสองด้าน ส่วนตัวกริชคดไปคดมา และค้อย ๆ เรียวยาวลงคล้ายกับเปลวเพลิง การทำกริชให้คดนั้นว่ากันว่าต้องมีจุดประสงค์คือ เมื่อใช้แทงจะทำให้บาดแผลเปิดกว้างกว่า และสามารถแทงผ่านกระดูกได้ด้วย

เดิมทีการทำใบกริชในสมัยโบราณ จะต้องเอาชิ้นเหล็กหรือโลหะหลาย ๆ ชนิดรวมทั้งเหล็กกล้า เหล็กเนื้ออ่อน นำมาบรรจุลงในกระบอกลูกเหล็ก แล้วค้อย ๆ ตีกระบอกลูกเหล็กนั้นให้แบนพอเหมาะ นำมาตั้งบนเตาไฟหลอมให้เหล็กนั้นจนเหลวเป็นเนื้อเดียวกัน ถ้าหากว่าชิ้นเหล็กดังกล่าวหลอมไม่เข้ากันสนิท ให้นำชิ้นเหล็กเหล่านั้นมาแช่ลงในน้ำดินเหนียวและตั้งไฟหลอมใหม่ ทำเช่นนี้ซ้ำ ๆ จนกว่าจะเข้ากันสนิทดีจึงนำมาวางบนแท่น และตีให้แบนโดยที่ต้องรู้จังหวะและน้ำหนักของกำลังในการใช้ฆ้อนตีเหล็กที่กำลังร้อน ๆ ซึ่งเต็มไปด้วยความประณีตและบรรจงตลอดเวลาของการทำกริช

ปัจจุบันกริชรามันต์ขึ้นจากแร่เหล็กจากแหล่งแร่ที่หายากแถบมาเลเซียหรืออินโดนีเซีย แต่โดยมากจะมีนิกิลผสมอยู่ข้างทำกริช หรือ เอมปู จะตีใบมีดเป็นชั้น ๆ ด้วยโลหะต่าง ๆ กัน กริชบางเล่มใช้เวลาสั้น บางเล่มใช้เวลาตีนานเป็นปี ๆ หรือใช้เวลาชั่วชีวิตก็มี กริชที่มีคุณภาพสูง ตัวใบมีดจะนำเหล็กมาพับทบเป็นสิบ ๆ หรือร้อย ๆ ครั้งก่อนจะตีซ้ำ ๆ โดยใบมีดนั้นอาจมีรอยประทับของช่างกริช เช่น รอยนิ้วหัวแม่มือ ริมฝีปาก ในระหว่างการตีใบมีดนั้น การใช้โลหะต่างชนิดกันมาตีเป็นมีดใบเดียวทำให้เกิดเป็นลายน้ำที่แตกต่างกัน ซึ่งเรียกว่า ปามอร์ หรือ ปามิร

ในขณะที่การทำปลอกสวมกันส่วนที่ติดกับหัวกริชนิยมทำด้วยโลหะทองเหลือง เงิน หรือทองคำ และมีการแกะสลักลวดลายที่ประณีต โดยมีฝักกริชทำด้วยโลหะชนิดเดียวกัน และแกะสลักด้วยความประณีตสวยงาม

ความเป็นมาของกริช

กริชเคยเป็นอาวุธประจำชาติของชาวขวาและมาเลเซีย เป็นที่นิยมใช้กันในประเทศใกล้เคียง ทั้งบรูไน ฟิลิปปินส์ กัมพูชา สิงคโปร์ เวียดนาม ตลอดจนจนถึงคนไทยพุทธและไทยมุสลิมในภาคใต้ของไทย อาจเรียกได้ว่าทั่วทั้งคาบสมุทรมลายู ดังปรากฏมีการพบรูปกริชครั้งแรกที่ผนังโบสถ์ suku ของขวา ราวกลางศตวรรษที่ 14 เป็นรูปจำหลักของเทพเจ้ากิมะ นักรบของขวา กำลังใช้มือเปล่าจับเหล็กกร้อนตีเป็นรูปกริชโดยใช้เข้าตนเองรองต่างทั้ง

ในตำนานฮินดูสุกุตรัม (Hindu King Sakutrum) ถึงสมัยมัชปาหิต กริช เริ่มมีความนิยมใช้อย่างแพร่หลาย มาถึงศตวรรษที่ 19 ความเชื่อเกี่ยวกับการใช้กริชตามแนวคิดของศาสนาอิสลาม ระบุว่า การทำกริชขึ้นมาแต่ละเล่มนั้น ล้วนมีความสัมพันธ์กับปรากฏการณ์ธรรมชาติ อำนาจ ชีวิต และเลือดเนื้อของเจ้าของกริชผู้ครอบครอง

ในประเทศไทย กริชเมืองรามัน จังหวัดยะลา จัดเป็นกริชตระกูลสำคัญที่มีชื่อเสียงโด่งดัง มีเรื่องเล่าในตำนานกล่าวไว้ว่า ครั้งเมื่อประมาณ 300 ปี ที่ผ่านมา เจ้าเมืองรามันประสงค์จะใช้กริชในพิธีสถาปนาขึ้นครองเมือง และอาจจะใช้เป็นกริชคู่บ้านคู่เมืองสืบต่อไป

แต่เนื่องจากในเมืองรามันยุคนั้น ไม่มีช่างฝีมือรายใดที่มีความสามารถในการทำกริชได้ดีพอ เพราะเป็นยุคที่ใครจะซื้อหากริชก็ต้องไปซื้อถึงขวาและสุมาตรา เจ้าเมืองรามันจึงตัดสินใจขอความช่วยเหลือไปยังขวา ทำให้ทางขวาส่งช่างหลวงที่มีฝีมือดีและแก้กล้าด้วยอาคมมาสี่คน ได้แก่ ท่านปันโดสาระ ท่านปันโดยานา ท่านปันโดชานะ และท่านปันโดนิรนาม

ต่อมาเจ้าเมืองรามันได้แต่งตั้งท่านปันโดสาระให้เป็นช่างประจำเมือง เรียกขานกันว่า “ปานะซาระห์” (ปานะ แปลว่า ช่างซาระห์ เป็นชื่อที่เจ้าเมืองตั้งให้) และกลายเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการทำกริช รวมทั้งเป็นผู้ร่างจรรยาบรรณของช่างทำกริชอันเป็นแนวทางปฏิบัติของช่างทำกริชรามันมาจนถึงปัจจุบัน

ในอดีตที่ผ่านมา กริชตระกูลปันโดสาระ เป็นกริชที่ได้รับการยอมรับในกลุ่มผู้นิยมสะสมกริชทั่วโลก เพราะเป็นกริชที่มีลักษณะพิเศษ มีจุดเด่นที่สังเกตเห็นได้ชัด โดยเฉพาะศิลปะที่หัวกริช มักเป็นรูปหัวนกปีศาจ หรือนกฟังกะ หรือนกกินปลาตามที่คนท้องถิ่นเรียก อีกทั้งยังเป็นนกในวรรณคดีท้องถิ่น ที่มีความหมายว่าผู้คุ้มครอง

อีกทั้งยังมีความแข็งแกร่ง เนื่องจากเป็นกริชชนิดเดียวที่มีสันตรงกลางใบกริช และมีสูตรการผสมเนื้อเหล็กที่เน้นความแข็งแกร่งของกริชเป็นพิเศษ จนถือเป็นจุดเด่นของกริชรามันจากตระกูลปันโดสาระ และมีเรื่องเล่าขานกันว่า ในการประกวดความแข็งแกร่งของกริช ซึ่งผู้เข้าแข่งขันจะต้องใช้กริชแทงโอง์บรรจุน้ำให้แตกนั้น มีเพียงกริชจากตระกูลปันโดสาระเท่านั้น ที่สามารถแทงทะลุโอง์ได้

ความเชื่อและเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต

ในสมัยโบราณ คนที่ใช้กริชจะมีความเชื่ออย่างหนึ่งว่า เมื่อใดที่ซีกใบกริชออกมาแล้ว จำเป็นต้องแทงคู่ต่อสู้ทันที หรือหากผู้ใดมีเรื่องราวขัดแย้งและประสงคค์จะต่อสู้กันตามแบบ ลูกผู้ชาย คู่กรณีทั้งสองคนจะต้องไปแจ้งความจำนง ที่สำนัก เลขาเจ้าเมือง จากนั้นเจ้าหน้าที่สำนักเลขาจะนำตัวทั้งสองไปยัง ลานประลอง ซึ่งชุดเป็นหลุมกว้างประมาณ 2 วา ลึกประมาณ 1.50 เมตร โดยที่ทั้งคู่ต้องประกาศต่อหน้าชุมชนว่าจะไม่มีการ ล้างแค้นของสองครอบครัว ก่อนจะเริ่มลงมือต่อสู้กันด้วยกริช

ในประเทศไทย มีปรากฏในจดหมายเหตุ ของลาลูแบร์ ชาวฝรั่งเศส ที่เดินทางเข้ามาในเมืองไทย ในสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ประมาณ พ.ศ. 2236 กล่าวถึงอาวุธของไทย ว่ามีกริชรวมอยู่ด้วย และพระเจ้าแผ่นดิน เคยพระราชทานกริช แก่ข้าราชการบริพารใช้เหน็บเอวทางด้านซ้ายเพื่อสะดวกแก่การใช้

ลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่บ้านด้ามกริช และใบกริช มีความหมายถึงโชคลาภ และอำนาจในการสังหารศัตรู อีกทั้ง ยังเชื่อว่ากริชแต่ละเล่มนั้นมีการแสดงอภินิหารที่แตกต่างกัน เช่น กริชบางเล่มสามารถหลบซ่อนในอากาศไม่ให้ผู้คนเห็นได้ บางเล่มสามารถออกจากกระเป๋าส่งไปสังหารคนแทนเจ้าของได้

นอกจากความเชื่อแล้ว กริชยังถูกนำมาใช้ในงานสำคัญ ต่างๆ เช่น งานสมโภช งานเฉลิมฉลองในราชสำนัก ซึ่งเป็นข้อ บังคับอย่างหนึ่งของทางมาเลเซียว่าในวันสำคัญเหล่านี้ทุกคน จะต้องเหน็บกริช โดยการพกกริชนั้นจะต้องหันด้ามกริชเข้าหา ตัว เพราะถ้าหันกริชออกนอกตัวจะแสดงถึงว่ากำลังคิดก่อการ อันไม่สงบสุขต่อประเทศ มีโทษคือโดนริบกริชเล่มนั้น

กรรมวิธีการทำกริชรามัน

กริชไม้ได้เป็นเพียงแค่อวูททั่วไป แต่ยงถือเป็นอวูทประจำกายที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เล่ากันว่ากริชทุกเล่มจะมีจิตวิญญาณประจำกริช ดังนั้นกระบวนการทำกริชจะต้องทำโดยผู้สั่งทำ ได้ประสานจิตภาวนาหรืออำนาจจิตเข้าด้วยกัน และเริ่มทำในฤกษ์มงคลยามใดยามหนึ่ง และเสร็จด้วยฤกษ์มงคลยามใดยามหนึ่งที่ชัดเจน ตามความเชื่อของแต่ละคน

วัสดุ/อุปกรณ์การทำกริชรามัน

เหล็กกล้า, เหล็กแหนบ

เตาเผาเหล็ก

ค้อนตีเหล็ก

คีมจับเหล็ก

ไม้มะม่วงป่า, ไม้เสาดำ (สำหรับทำหัวกริชและปลอกกริช)

มีดแกะสลักไม้

เตรียมไม้ตามขนาดของกริช

ร่างแบบ

ตัดฉลุไม้ตามแบบร่าง

ขึ้นรูปทรงหัวกริช

แกะสลักหัวกริช

ขั้นตอนการทำหัวกริชและการแกะสลัก

เตรียมไม้ตามขนาดของกริช ตามเนื้อไม้
วาดรูปบนไม้

ขั้นตอนการทำใบกริช

นำเหล็กมาเผาเพื่อทำเป็นตัวใบกริช
ตีเหล็กให้เป็นกริช
ทำลวดลายบนใบกริช

ขั้นตอนการทำฝักกริช

เตรียมไม้ขนาด 2x5 นิ้ว ยาว 7 นิ้ว

สร้างแบบบนไม้

ใช้เลื่อยจิกซอตตามรูปที่วาดไว้

ใช้ขวานถากและตกแต่งด้วยบั้งและเครื่องมือแกะสลัก

ตัวฝักดาหยังเป็นฝักที่มีลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งไม่เหมือนกับรูปแบบอื่น ๆ

การประกอบปีกฝักกับตัวฝัก ไม่ให้เห็นรอยต่อ โดยตกแต่งปากเข้าของปีกฝักให้เว้าด้านใน และขุดตรงโคนของเดือยตัวฝักให้ลึกเฉียงเข้าไปด้วย

กริชนั้นยังถือว่าเป็นอาวุธที่มีบทบาทสำคัญในประเทศไทย และยังถือว่าเป็นอาวุธที่อยู่ควบคู่กับสังคม วัฒนธรรมความเชื่อ ในพิธีกรรม และโอกาสสำคัญ ๆ ในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ส่วนในแถบประเทศมาเลเซีย บรูไน กริชก็ยังเป็นอาวุธที่มีบทบาทสำคัญของกษัตริย์ในคาบสมุทรมลายู ซึ่งต้องใช้ประจำกายในพระราชพิธีสำคัญ ๆ เช่นเดียวกัน

กริช นอกจากความสำคัญในโอกาสการใช้เชิงพิธีกรรม และโอกาสสำคัญ ๆ แล้ว กริชยังมีความสำคัญ และมีคุณค่า ในการเป็นของสะสมของนักสะสม และผู้ที่ต้องการสะสม อีกทั้ง ปัจจุบันกริชยังทำขึ้นเพื่อการค้า การตกแต่ง เป็นของที่ระลึกที่มีคุณค่าทางจิตใจและทางศิลปะตามแบบฉบับของท้องถิ่น และยังเป็น การอนุรักษ์หัตถกรรมของบรรพบุรุษให้คงอยู่คู่ลูกหลานรุ่นต่อ ๆ ไป

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ
ระหว่งประเทศ
(อัครกรมทอ)

แหล่งที่มาข้อมูล และเอกสารที่ใช้ในการอ้างอิงการจัดทำข้อมูล

สัมภาษณ์ นายชุลฟาการ์ อะตะบุ ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม 2559 อ.รามัน จ.ยะลา

หนังสือสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ : มุขนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย

<https://souvenirbuu.wordpress.com>

<http://oknation.nationtv.tv/>

https://www.youtube.com/watch?v=Ze_LCJT7J1Q

<https://archive.clib.psu.ac.th/online-exhibition/grich/page2.html>